

NKÚ: Důchody jsou časovaná rozpočtová bomba

 [novinky.cz/clanek/ekonomika-nku-hlavnim-problemem-ekonomiky-je-rust-povinnych-vydaju-a-zadluzovani-40427607](https://www.novinky.cz/clanek/ekonomika-nku-hlavnim-problemem-ekonomiky-je-rust-povinnych-vydaju-a-zadluzovani-40427607)

Kala také uvedl, že tuzemská inflace, která je pátou nejvyšší v EU, výrazně snižuje životní úroveň obyvatel. Valorizace důchodů pak je v době dvouciferné inflace časovanou rozpočtovou bombou. Bez reforem důchodového, zdravotního i sociálního systému je stabilizace veřejných financí nemožná.

Úřad zprávu zveřejnil v pondělí. Výrazné úspory lze podle úřadu nalézt v systému dotací, který je podle něj zbytnělý a neřiditelný.

Prezident NKÚ připouští, že ekonomickou kondici Česka loni ovlivnila válka na Ukrajině a její dopady. Většina nedostatků, na které úřad ve své zprávě poukazuje, však podle něj s válkou nijak nesouvisí, anebo jen velmi okrajově.

System ochrany obyvatel má problémy, tvrdí NKÚ. Vnitro kritiku odmítá

Domáci

Premiér Petr Fiala (ODS) už minulý čtvrtek řekl, že vláda chce snižovat strukturální deficit o jedno procento hrubého domácího produktu, tedy zhruba 70 miliard korun ročně.

Vládě se také podařilo v Parlamentu prosadit zákon, který snižuje letošní červnové zvýšení důchodů, což má přinést úspory i do příštích let. Vládní koalice pracuje i na přípravě důchodové reformy.

Veřejné finance loni skončily se schodkem 3,6 procenta HDP. Státní dluh se loni zvýšil na 44,6 procenta HDP ze 42 procent v roce 2021, míra zadlužení je tak nejvyšší od vzniku Česka.

Pro letošní rok ministerstvo očekává deficit veřejných financí 4,2 procenta HDP a zvýšení dluhu na 45,8 procenta HDP. NKÚ uvádí, že tempo růstu státního dluhu bylo v evropském srovnání v roce 2022 třetí nejvyšší.

Výdaje státního rozpočtu za posledních pět let vzrostly podle NKÚ o 705 miliard korun, ale příjmy se navýšily pouze o 351 miliard. V roce 2016 kryly příjmy 102 procent výdajů, ale v roce 2021 kryly už jen 89 procent.

„Ve výsledku tak Česká republika zůstává jednou z nejrychleji se zadlužujících zemí v Evropské unii a tento trend ohrožuje stabilitu veřejných financí,“ stojí ve výroční zprávě.

Kala uvádí, že významné úspory výdajů je možné najít v dotačním systému. „Skutečný smysl dotací nahradil formalismus, čerpání je nadřazeno smysluplnosti a potenciálním přínosům dotací. Systém stovek dotačních titulů, v jejichž rámci se rozdělují stovky miliard korun, se stal neřiditelným,“ varuje prezident NKÚ.

Mynář si v lánské oboře nalovil trofejní kusy za statisíce, podle NKÚ neoprávněně

Domáci

„Přešli jsme z tržní na dotační ekonomiku,“ řekl Kala ČTK.

Ve výroční zprávě poukazuje na to, že jen sama obsluha tohoto systému vyžaduje mnoho lidí i peněz. „Myšlenka, že by bylo možné v zavedeném systému snížit počet státních úředníků, je zcela nerealizovatelná,“ dodává.

Stát by měl podle něj přehodnotit, zda dotační politiky přinášejí slibované výsledky. „Imperativem dotačních politik se stalo čerpání prostředků samo o sobě, namísto soustředění se na to, co tyto peníze reálně přinášejí,“ varuje úřad.

Uvádí, že podle výsledků kontrol některé resorty vynakládaly peníze zcela opačným směrem, než který si původně stanovily. Týkalo se to například zemědělství nebo životního prostředí.

Úřad ve své zprávě uvádí mimo jiné, že od roku 2017 roste počet zaměstnanců státu ročně zhruba o 10 000 lidí.

Celkové peníze na jejich platy a ostatní platby rostou v průměru zhruba o 20 miliard za rok. Ve zprávě také stojí, že elektronizace veřejné správy postupuje pomalu a nepřináší očekávané výsledky.

Nejvyšší kontrolní úřad je nezávislá ústavní instituce, která má za úkol kontrolovat hospodaření s penězi a majetkem státu. Úřad loni uskutečnil 33 kontrol, zkontroloval 167 institucí a peníze i majetek státu v objemu 167 miliard korun. Letos má v plánu 32 kontrol.

NKÚ: Stát nemá přehled o zabaveném majetku, prodejem by přitom získal miliardy.

Domácí

